

เครื่องมือวัดและประเมินผล
“ความสามารถในการอ่าน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๑ : มิถุนายน ๒๕๖๐

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑ การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่กำหนดให้ ใช้เวลา ๕ นาที

น้ำเปล่าดีอย่างไร

ลองนึกดูซิว่า เวลาคุณหิวน้ำ คุณต้องการดื่มน้ำอะไรมากที่สุด น้ำอัดลม น้ำเปล่า น้ำแร่ หรือน้ำหวาน ซึ่งก็แล้วแต่รสนิยมความชอบส่วนบุคคล แต่ในความเป็นจริงตามหลักการแพทย์ กล่าวว่า ร่างกายของเรานั้นต้องการเพียงแค่น้ำเย็นที่ไม่ผสมอะไรทั้งสิ้นเท่านั้น เพราะน้ำเปล่า ๆ นั้น สามารถดับกระหายได้ดีที่สุด ตามหลักวิทยาศาสตร์นั้นกล่าวว่า ถ้าคนเราไม่ดื่มน้ำติดต่อกันถึง ๓ วัน ร่างกายก็จะรับสภาพขาดน้ำไม่ได้ และจะถึงแก่ชีวิต ในที่สุด การขาดน้ำอาจทำให้เสียชีวิตได้ เพราะพิษจากของเสียในร่างกายของเราเอง ตามปกติเมื่อไตระบายกรดปัสสาวะ และสารบางอย่างออกมา ก็จะมีน้ำเป็นตัวช่วยละลาย เมื่อมีน้ำไม่พอเพียงและสมดุลกับสารดังกล่าวของเสียเหล่านั้นก็จะระบายออกมาได้ไม่ดี และจับตัวเป็นก้อนนิ่วในไตในที่สุด คุณประโยชน์ของน้ำยังมีอีกมากมายเพราะน้ำเป็นตัวนำธาตุอาหาร และออกซิเจนไปยังเซลล์ต่าง ๆ ทางเส้นเลือด น้ำช่วยปรับอุณหภูมิในร่างกายให้เย็นลง ช่วยหล่อลื่นข้อต่อจำนวนมากในร่างกาย ให้ทำงานได้คล่องแคล่ว คล้าย ๆ กับน้ำมันเครื่องในรถยนต์นั่นเอง

ฉบับที่ ๒ การอ่านรู้เรื่อง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๓

แม่เสือและลูกเสือ ๓ ตัวอาศัยอยู่ในป่าละเมาะใกล้ทุ่งหญ้า ต้นไม้และใบหญ้าในบริเวณนั้นมีสีเหลืองเพราะถูกแสงแดดแผดเผาในฤดูร้อน ส่วนน้ำในลำธารก็แห้งขอด แม่เสือจึงพา ลูกเสือเดินทางออกมาจากบริเวณนั้น มุ่งหน้าตรงไปยังทิศตะวันตกซึ่งมีภูเขาสูงใหญ่อยู่เบื้องหน้า แม่เสือคาดหวังว่าที่ภูเขาสูงนั้นจะต้องมีอาหารอุดมสมบูรณ์ เพราะแลเห็นต้นไม้และใบหญ้าเขียวชอุ่มต่างจากที่อยู่ของมัน

๑. ป่าละเมาะที่เสืออยู่มีใบเหลืองเพราะเหตุใด

- ก. เพราะอยู่ใกล้ทุ่งหญ้า
- ข. เพราะถูกแสงแดดแผดเผา
- ค. เพราะน้ำในลำธารก็แห้งขอด
- ง. เพราะอาหารไม่อุดมสมบูรณ์

๒. ข้อใดถูกต้องตามข้อความนี้

- ก. ในป่าละเมาะมีเสืออาศัยอยู่
- ข. ป่าละเมาะมีความอุดมสมบูรณ์
- ค. ป่าละเมาะอยู่ทางทิศตะวันตกของภูเขา
- ง. แม่เสือพาลูก ๆ ไปที่ภูเขาหน้าป่าละเมาะ

๓. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. น้ำในลำธารน่าจะแห้งขอด
- ข. ต้นไม้ในบริเวณนั้นมีสีเหลือง
- ค. แม่เสียมักจะพาลูกเสือออกเดินทาง
- ง. ภูเขาทางทิศตะวันตกน่าจะมีหญ้าเขียวชอุ่ม

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔ - ๕

ปีใหม่เป็นเรื่องของวันเดือนหมุนเวียนมาบรรจบครบรอบ ๓๖๕ วัน หรือ ๑๒ เดือน ซึ่งสมมติกันว่าปีหนึ่งหมดไป ขึ้นวันเดือนใหม่ของอีกหนึ่งปี เรียกกันว่า ปีใหม่ เปลี่ยนศักราชใหม่ และนักษัตรประจำปีใหม่ที่เปลี่ยนตามไป เช่น เป็นปีชวด ฉลู ขาล เถาะ เป็นต้น

๔. จากข้อความ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมาย
ให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องใด
- ก. การครบรอบปี
 - ข. นักษัตรประจำปี
 - ค. การเปลี่ยนศักราช
 - ง. ความสำคัญของปีใหม่

๕. ปีนักษัตร จะเปลี่ยนแปลงตามอะไร
- ก. ศักราช
 - ข. สุริยคติ
 - ค. จันทรคติ
 - ง. การหมุนเวียน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖ - ๗

โรงสีข้าวในบริเวณสวนจิตรลดา มีเครื่องจักรสีข้าวที่สร้างขึ้นภายในประเทศ มียุ่งฉางแบบต่าง ๆ ทั้งที่สร้างด้วยเหล็กและคอนกรีต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทดลอง วิธีการสีข้าวให้ได้ผลดีที่สุด ตลอดจนการเก็บรักษาข้าวเปลือก เพื่อเก็บเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

๖. ใจความสำคัญของข้อความนี้
เกี่ยวกับเรื่องใด
- ก. ผลผลิตที่ได้จากโรงสีข้าว
 - ข. วิธีการสีข้าวให้ได้ผลดีที่สุด
 - ค. วัตถุประสงค์ของการสร้าง
โรงสีข้าว
 - ง. เครื่องจักรสีข้าวที่สร้าง
ในประเทศไทย

๗. โรงสีข้าวจิตรลดา ไม่เกี่ยวข้อง กับเรื่องใด
- ก. การเก็บข้อมูลเพื่อวิจัย
 - ข. การศึกษาวิธีการสีข้าว
 - ค. การสีข้าวเพื่อจำหน่าย
 - ง. การเก็บรักษาข้าวเปลือก

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘ - ๑๑

“แอปเปิล” นับเป็นราชาของผลไม้ที่ทำให้ลดน้ำหนักได้ดีที่สุด เพราะแอปเปิลมีทั้งคาร์โบไฮเดรต วิตามินซี แล้วยังมีสารอาหารอื่น ๆ อีกหลายชนิด

แอปเปิลให้พลังงานที่ต่ำ เพราะมีน้ำตาลฟรุกโทส ซึ่งเป็นน้ำตาลที่เปลี่ยนรูปเป็นพลังงานอย่างช้า ๆ ช่วยให้ไม่รู้สึกหิวและอึดนานกว่าปกติ ระดับน้ำตาลในเลือดจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ คนไข้ที่เป็นโรคเบาหวานสามารถรับประทานแอปเปิลได้

แอปเปิลอุดมไปด้วยวิตามิน บี๑ บี๒ บี๖ ไบโอติน กรดโฟลิก กรดแพนโทเทนิค เกลิอแร่ คลอไรด์ เหล็ก ทองแดง แมงกานีส แคลเซียม ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม โซเดียม ซิลิคอน และยังมีกรดอินทรีย์ ๒ ชนิด คือ กรดมาลิกและกรดทาร์ทาริก ที่ช่วยในการย่อยสลายโปรตีนและไขมัน มีประโยชน์หลายด้านโดยเฉพาะป้องกันโรคหัวใจจากผู้รับประทานเป็นประจำ

๘. สาระสำคัญของข้อความนี้เกี่ยวกับอะไร

- ก. พลังงานในแอปเปิล
- ข. สารอาหารในแอปเปิล
- ค. ประโยชน์ของแอปเปิล
- ง. ความต้องการบริโภคแอปเปิล

๙. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. แอปเปิลน่าจะทำให้ผิวสวย
- ข. คนส่วนใหญ่มักจะชอบแอปเปิล
- ค. ผู้ป่วยโรคเบาหวานควรกินแอปเปิล
- ง. แอปเปิล มีทั้งคาร์โบไฮเดรต และวิตามินซี

๑๐. เพราะเหตุใดการรับประทานแอปเปิล จึงทำให้รู้สึกอึดนานกว่าปกติ

- ก. การย่อยสลาย
- ข. ปริมาณสารอาหาร
- ค. ปริมาณกรดอินทรีย์
- ง. การแปรรูปพลังงาน

๑๑. เหตุใดจึงกล่าวว่าการรับประทานแอปเปิลเป็นประจำเป็นการป้องกันโรคหัวใจ
- ก. เพราะให้พลังงานต่ำและมีน้ำตาลน้อย
 - ข. เพราะไม่รู้สึกริวและอึดนานกว่าปกติ
 - ค. เพราะช่วยลดน้ำหนักได้และมีวิตามินซี
 - ง. เพราะมีกรดช่วยย่อยสลายไขมันและโปรตีน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๒ - ๑๕

การเล่นวาวเป็นการละเล่นและเป็นกีฬาพื้นบ้านของไทย ส่วนใหญ่มักเล่นเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มมากกว่าเล่นเดี่ยว เหมาะกับภูมิประเทศในท้องถิ่นที่มีทุ่งโล่งและเป็นลานกว้าง อากาศแจ่มใส มีลมวาวหรือลมตะเภาที่พัดจากทิศใต้ไปทิศเหนือในฤดูร้อน และพัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ในฤดูหนาว การเล่นวาวนั้นเป็นที่นิยมเล่นกันในหลายประเทศแถบเอเชีย เช่น ประเทศญี่ปุ่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ จีน อินเดีย รวมทั้งประเทศไทย การทำวาวเพื่อนำมาซึกให้ลอยลมได้นาน ๆ นั้น ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ง่าย โครงวาวทำด้วยไม้ไผ่ เหลาผูกเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือทำโครงเป็นรูปทรงต่าง ๆ ตามที่ต้องการ ผูกโครงวาวให้เป็นแกนและเป็นปีก ติดกระดาษสา หรือกระดาษงุงปุน (มักเป็นวาวของภาคอีสาน เช่น วาวสองห้อง หรือวาวด้อยด้อย)

๑๒. ลมวาวมักมีทิศทางการเคลื่อนที่อย่างไรในฤดูหนาว
- ก. พัดจากทิศเหนือไปทิศใต้
 - ข. พัดจากทิศใต้ไปทิศเหนือ
 - ค. พัดจากทิศใต้ไปทิศตะวันตก
 - ง. พัดจากทิศเหนือไปทิศตะวันออก
๑๓. สถานที่ใดเหมาะสมกับการเล่นวาวมากที่สุด
- ก. ทุ่งนา
 - ข. บนดาดฟ้า
 - ค. ถนนหน้าบ้าน
 - ง. สนามวอลเลย์บอล

๑๔. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

- ก. ประเทศอินโดนีเซียนิยมเล่นว่าว
- ข. การเล่นว่าวมักเล่นเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม
- ค. การเล่นว่าวเป็นการละเล่นพื้นบ้านของไทย
- ง. ลมตะเภาที่พัดจากทิศใต้ไปทิศเหนือในฤดูร้อน

๑๕. ข้อใดไม่ถูกต้องตามข้อความนี้

- ก. การเล่นว่าวต้องมีลมเพื่อให้ว่าวลอยได้
- ข. ว่าวมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ตามลักษณะของโครงว่าว
- ค. การทำว่าวประกอบด้วยโครงว่าวและกระดาษปิดโครง
- ง. ประเทศไทยมีการเล่นว่าวมากที่สุดในประเทศแถบเอเชีย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖ - ๒๐

สงกรานต์เป็นประเพณีสำคัญของไทยที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณ มักใช้คู่กับคำว่า “ตรุษ” โดยนิยมเรียกรวมกันว่า ตรุษสงกรานต์ หรือวันตรุษสงกรานต์ ซึ่งที่ถูกต้อง ตรุษ แปลว่า ตัด ในที่นี้หมายถึง วันตัดปี หรือวันสิ้นปี โดยกำหนดเวลาทางจันทรคติ ตรงกับ วันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ เป็นวันสิ้นปีเก่า ส่วนวันสงกรานต์นั้นสมัยโบราณถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ ดังนั้นคำว่า “ตรุษ” กับ “สงกรานต์” ระยะเวลาจึงต่างกัน แต่เมื่อนิยมนำคำทั้งสองมาเรียงต่อกัน และเรียกรวมว่า ตรุษสงกรานต์ หรือวันตรุษสงกรานต์ จึงหมายถึง วันที่สิ้นสุดปีเก่าก้าวเข้าสู่ปีใหม่ โดยกำหนดเป็นวันนักขัตฤกษ์มีการจัดงานทำบุญเฉลิมฉลองเป็นเทศกาลประจำปี เป็นการแสดงความยินดีที่ได้มีชีวิตผ่านพ้นมาด้วยความปลอดภัยในรอบปีหนึ่ง และกำหนดให้วันสงกรานต์เป็นวันทำบุญพิเศษ

เมื่อถึงวันสงกรานต์ทุกคนจะตื่นตั้งแต่เช้า ชำระร่างกายให้สะอาดหมดจด และแต่งกายด้วยเสื้อผ้าชุดใหม่ นำอาหารคาวหวานที่เตรียมไว้ไปทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระที่วัด และทำบุญอุทิศ เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้ว ปล่อยนกปล่อยปลา ไล่ชีวิตสัตว์มีโค กระบือ เป็นต้น เพื่อเป็นการให้ความเป็นอิสระ ให้ชีวิต ขนทรายเข้าวัดหรือก่อพระเจดีย์ทราย หรือเรียกสั้น ๆ ว่า ก่อพระทราย เพื่อให้วัดได้มีทรายไว้ใช้สำหรับการบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะ และที่ขาดไม่ได้ คือ การสงน้ำพระพุทธรูป สงน้ำพระสงฆ์ ตลอดจนรดน้ำบุพการี ญาติผู้ใหญ่ หรือผู้สูงอายุที่เคารพนับถือ การเล่นสาดน้ำกันเอง หรือรดน้ำให้แก่กัน และการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ เป็นการสนุกสนานรื่นเริงร่วมกัน

๑๖. ใจความสำคัญของย่อหน้าแรกกล่าวเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. ความสำคัญของวันสงกรานต์
- ข. ความหมายของวันสงกรานต์
- ค. การเฉลิมฉลองในวันสงกรานต์
- ง. การทำบุญพิเศษในวันสงกรานต์

๑๗. ใจความสำคัญของย่อหน้าที่สองกล่าวเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. การทำกิจกรรมในวันสงกรานต์
- ข. ประเพณีที่นิยมของคนส่วนใหญ่
- ค. การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสงกรานต์
- ง. ประเภทการละเล่นพื้นเมืองในวันสงกรานต์

๑๘. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

- ก. คำว่า ตรุษ แปลว่า ตัด
- ข. วันสงกรานต์เป็นวันนักขัตฤกษ์
- ค. ควรใช้น้ำอย่างประหยัดในวันสงกรานต์
- ง. สมัยโบราณถือว่าวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่

๑๙. การขนทรายเข้าวัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ใด

- ก. เพื่อใช้สำหรับก่อพระทราย
- ข. เพื่อใช้สำหรับก่อเจดีย์ทราย
- ค. เพื่อใช้ในการละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ
- ง. เพื่อใช้เป็นวัสดุในการบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะ

๒๐. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับวันสงกรานต์

- ก. การเล่นกีฬา
- ข. การขอพรผู้ใหญ่
- ค. การละเล่นพื้นบ้าน
- ง. การปล่อยนกปล่อยปลา